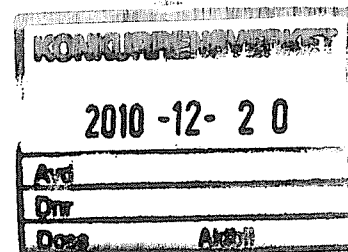

KAMMARRÄTTEN I
GÖTEBORG
Avdelning 3

DOM
2010 -12- 16
Meddelad i Göteborg

KLAGANDE

Servera R&S AB, 556233-2451
112 89 Stockholm

Ombud: Stig Hermansson
samma adress

MOTPARTER

1. Lunds kommun (mål 2216-10)
2. Eslövs kommun (mål 2217-10)
3. Kävlinge kommun (mål 2218-10)
4. Svalövs kommun (mål 2219-10)
5. Hörby kommun (mål 2220-10)
6. Höörs kommun (mål 2221-10)

Ombud för samtliga kommuner: Henrik Karlsson
Lunds kommun
Box 41
221 00 Lund

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Malmös dom den 4 maj 2010 i mål nr 3616-3621-10,
se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten beslutar, med ändring av förvaltningsrättens dom, att kommunernas upphandling ska göras om i varugrupperna E och F.

Kammarrättens interimistiska beslut den 2 juli 2010 upphör därmed att gälla.

YRKANDEN M.M.

Servera R&S AB (Servera) yrkar att kammarrätten, med ändring av förvaltningsrättens dom, beslutar att upphandlingen ska göras om i varugrupperna E och F. Servera anför följande.

Kravet på att kommande EU-direktiv ska följas är otydligt och strider mot LOU. Kravet att varor ska ha producerats enligt svenska djurskyddsregler strider mot den grundläggande gemenskapsrättsliga principen om fri rörlighet av varor och tjänster samt mot principerna om icke-diskriminering och likabehandling. Det är inte proportionerligt och det begränsar konkurrensen. Syftet torde vara att få svenska produkter i anbudet. Kravet kan inte anses utgöra en teknisk specifikation, eftersom det inte påverkar produktens kvalitet utan får anses vara av rent etisk karaktär. Det finns inte någon motivering till att svenskt kött eller svenska charkvaror skulle vara av bättre kvalitet än motsvarande importvaror. Det ankommer inte på upphandlande myndighet att avgöra frågan om beaktansvärt skyddsintresse. Få producenter utanför Sverige känner till svensk lagstiftning och har ingen anledning att ta hänsyn till densamma. Det är inte rimligt att förvänta sig att en utländsk producent ska ställa om sin produktion för att klara eventuella framtida leveranser till kommunerna och dessa producenter utesluts därför från att delta i upphandlingen. De kan dock inte låta överpröva besluten hos upphandlande myndighet, eftersom de inte har någon egen distribution och inte lägger egna anbud då huvuddelen av försäljningen av livsmedel till offentlig marknad i Sverige sker genom grossister.

Kravet är vidare inte lämpligt för att uppnå det avsedda syftet eftersom det inte kan kontrolleras och följas upp. Kommunerna har inte angett någon annan metod för att utvärdera äktheten i anbuden än den som Miljöstyrningsrådet anger och kan inte visa att uppgifter i lämnade anbud är riktiga. Det saknas gemensamma riktlinjer, indikatorer och gemensam

kontrollfunktion och det är därför svårt för den upphandlande myndigheten att bedöma om ett livsmedel är producerat med en högre nivå av djurskydd än den miniminivå som är fastlagd i EU.

Det stämmer inte att de aktuella svenska djurskyddsbestämmelserna överensstämmer med EU:s skyddsdirektiv. Den svenska djurskyddslagstiftningen har betydligt mer långtgående bestämmelser. Att kommunerna valt att hänvisa till bestämmelser i den svenska djurskyddslagen (1988:534) visar att avsikten var att ställa högre krav än de som följer av EU-direktivet. Det är inte möjligt att enbart ta hänsyn till de berörda paragraferna i djurskyddslagen utan att beakta de i lagen underliggande kraven. De detaljerade kraven i upphandlingsunderlaget är avsevärt högre än det underliggande kravet i EU-direktivet och är hämtade ur svensk djurskyddslag och branschpolicy.

Även om bolaget har kunnat leverera begärda produkter har konkurrensen satts ur spel och bolaget har lidit ekonomisk skada till följd av djurskyddskravet. Bolaget har troligen blivit utsatt för felaktig bedömning vid anbudsutvärderingen då kraven på utvärdering av importerade produkter inte går att följa upp och därför har kunnat antas till lägre pris som faller utslag i utvärderingen. Bolaget har vidare inte kunnat arbeta med ett fullt konkurrerande sortiment. Bolaget har ett brett sortiment av importerade produkter och produkter som tillverkats i Sverige med utländsk köttråvara med lägre priser och har inte kunnat använda detta sortiment i anbudet på grund av djurskyddskravet. Om bolaget hade använt sig av sortimentet hade anbudet riskerat att åläggas en mängd belastningspriser, eftersom det inte uppfyllde ska-kraven och till följd härav slås ut i utvärderingen. Bolaget valde därför att gå kommunerna till mötes och endast erbjuda produkter som tillverkats på angivet sätt. Både producenter och grossister lider skada när det ställs krav enligt nationella bestämmelser.

Överklagandet avser enbart den del av överprövningen som omfattar djurskyddslagstiftningen, dvs. varugrupp E. Eftersom varugrupp E påverkar bedömningen av antagen huvudgrossist måste dock hela upphandlingen göras om för att utvärderingen ska kunna göras enligt förfrågningsunderlaget.

Kommunerna anser att överklagandena ska avslås och anför följande. Servera har inte visat att kommunerna genom kraven på god djuromsorg eller på annat sätt har brutit mot LOU eller de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna eller att bolaget mot bakgrund av sådan överträdelse har lidit skada. Förfrågningsunderlaget innehåller inga krav på att produkterna ska vara svenskproducerade eller producerade enligt svensk djurskyddslagstiftning, utan hänvisar till 2 och 4 §§ djurskyddslagen. Dessa bestämmelser överensstämmer med artiklarna 3 och 4 i Rådets direktiv 98/58/EG av den 20 juli 1998 om skydd av animalieproduktionens djur. De i upphandlingen uppställda djurskyddskraven kan därför inte anses vara diskriminerande. Serveras anbud antogs inte eftersom det inte var det ekonomiskt mest fördelaktiga. Kommunerna kan inte lastas för att Servera valde att endast offerera svenska produkter. Servera har inte uteslutits från att lämna anbud eller att offerera produkter de själva ansåg uppfyllde kraven. Kraven har inte medfört att Serveras anbud har förkastats och bolagets anbud har utvärderats i enlighet med förfrågningsunderlaget och bedömts på samma sätt som samtliga andra anbudsgivare.

Kammarrätten har i beslut den 12 maj 2010 förordnat att kommunerna, intill dess annat beslutats, inte får avsluta upphandlingen. Det interimistiska beslutet inskränktes i beslut den 2 juli 2010 till att endast omfatta varugrupperna E och F.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om kommunerna vid en upphandling av livsmedel har haft rätt att i förfrågningsunderlaget ställa som krav att kött-, fågel- och äggprodukter ska ha producerats med en lägsta djurskyddsnivå enligt 2 och 4 §§ djurskyddslagen (1988:534) samt kommande bestämmelser enligt EU-direktiv.

Djurskyddslagstiftningen inom EU är inte helt harmoniserad utan medlemsstaterna har möjlighet att tillämpa nationella bestämmelser. I dessa fall gäller principen om ömsesidigt erkännande. Principen gäller för den offentliga upphandlingen och innebär att en vara som lagligen tillverkats eller saluförts i ett av EU:s medlemsländer ska kunna säljas i alla andra medlemsländer. Enda undantaget från denna princip är de restriktioner som en stat kan införa om det kan hävdas att det finns särskilda skyddsin-
tressen för bland annat människors och djurs liv och hälsa. I EU-domstolens praxis har undantagsreglerna tillämpats restriktivt.

Servera har gjort gällande att de krav som ställs i förfrågningsunderlaget är avsevärt högre än det underliggande kravet i EG-direktivet. Kommunen har å sin sida invänt att kravet överensstämmer med EG-direktivets bestämmelser. I 4 § djurskyddslagen anges att djur ska hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att det främjar deras hälsa och ger dem möjlighet att bete sig naturligt. I andra stycket samma lagrum anges att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om villkor för eller förbud mot viss djurhållning. Sådana föreskrifter har utfärdats och de krav som ställs i dessa är i vissa fall mer långtgående än de som ställs i artiklarna 3 och 4 i Rådets direktiv 98/58/EG av den 20 juli 1998 om skydd av animalieproduktions djur.

Förfrågningsunderlaget innehåller krav på att varor ska vara producerade i enlighet med innehållet i vissa bestämmelser i svensk djurskyddslagstiftning i avseenden där det inte råder fullständig harmonisering inom EU-rätten. Kraven får anses utgöra sådana importrestriktioner som enligt huvudregeln inte är tillåtna. Kommunerna har enligt kammarrätten inte kunnat visa varför sådana konkurrensbegränsande krav är befogade från t.ex. djurskyddssynpunkt. Servera får därmed anses ha visat att kommunernas förfarande strider mot principen om icke-diskriminering i 1 kap. 9 § LOU.

Upphandlande myndighet ska vidare ha en verklig möjlighet att på grundval av den information och de bevis som inges av anbudsgivarna kontrollera att information som lämnas i anbudet är korrekt. Ett upphandlingskriterium som inte förenas med krav som möjliggör en verklig kontroll av att den information som lämnas av anbudsgivarna strider mot principerna i gemenskapsrätten om offentlig upphandling (se EU-domstolens dom i mål C-448/01 EVN Wienstrom GmbH mot Republiken Österrike).

Det saknas gemensamma riktlinjer, indikatorer och kontrollfunktioner för att kontrollera om ett livsmedel är producerat med en högre nivå av djurskydd än den miniminivå som är fastlagd i EU. Det kan inte anses tillräckligt att kräva att anbudslämnaren intygar att uppgifterna stämmer. Kommunerna har inte visat hur kontroll och uppföljning av de krav på svensk djurhållning som ställs i upphandlingen ska gå till om djuren inte omfattas av svensk djurskyddslagstiftning.

Vid ovan angivna förhållande får Servera anses ha visat att kommunernas förfarande strider mot principen om likabehandling.

En ytterligare förutsättning för ingripande är att överträdelsen av LOU medfört att Servera lidit eller kan komma att lida skada. Med hänsyn till

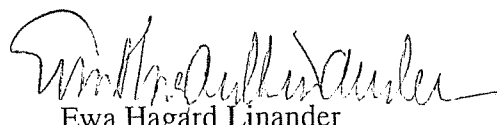
att bolaget genom det aktuella kravet har förlorat möjligheten att lämna vad bolaget anser vara sitt bästa bud i upphandlingen har bolagets chanser att tilldelas kontrakt i upphandlingen minskat på ett sådant sätt att bolaget lidit eller kan komma att lida skada enligt 16 kap. 1 och 2 §§ LOU.

Eftersom kraven ställts i upphandlingens konkurrensuppsökande skede är inte rättelse ett alternativ. Upphandlingen ska därför göras om i varugrupperna E och F.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

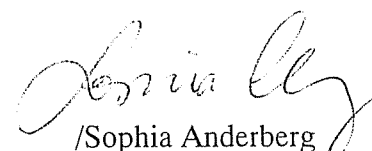
Per Ove Svensson

Ewa Hagård Linander

Eveline Nilsson
referent

/Sophia Anderberg

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1
Sune Wennerberg

DOM
2010-05-04
Meddelad i
Malmö

Mål nr
3616—3621-10E

SÖKANDE

Servera R&S AB, 556233-2451
112 89 Stockholm

Ombud: Stig Hermanson
Servera R&S AB
112 89 Stockholm

MOTPARTER

Lunds kommun (mål nr 3616-10)
Eslövs kommun (mål nr 3617-10)
Kävlinge kommun (mål nr 3618-10)
Svalövs kommun (mål nr 3619-10)
Hörby kommun (mål nr 3620-10)
Höörs kommun (mål nr 3621-10)

Ombud för samtliga kommuner: Thor-Leif Hansson
Lunds kommun
Rådhuset, Box 41
221 00 Lund

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår Servera R&S AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

YRKANDEN M.M.

Lunds, Eslövs, Kävlinge, Svalövs, Hörby och Höörs kommuner (nedan kommunerna) genomför upphandling av livsmedel, ref.nr KS 2009/0386, avseende nio olika varugrupper. Efter utvärdering har kommunerna genom tilldelningsbeslut den 7 januari 2010 beslutat att anta Menigo Foodservice AB som leverantör av de nu aktuella varugrupperna E, F och G samt RCD Food Service AB av varugrupperna D och H. Kommunerna har därefter meddelat att man tagit tillbaka tilldelningsbeslutet för varugrupp H och att ny utvärdering ska göras i denna del samt att upphandlingen av varugrupp D ska göras om. Kommunerna har emellertid valt att utvärdera båda grupperna på nytt och genom tilldelningsbeslut den 8 mars 2010 besluta att anta RCD Food Service för varugrupp D och Menigo Foodservice AB för varugrupp H.

Servera R&S AB (nedan Servera) ansöker om överprövning av kommunernas upphandling beträffande varugrupperna:

D. Färska grönsaker, rotfrukter, frukt

E. Färskt kött och charkuterier,

F. Kolonial, Djupfrost, Kaffe (Huvudleverantör/Grossist)

G. Mejeri

H. Potatis

Servera yrkar att upphandlingen i dessa delar ska göras om.

Kommunerna motsätter sig Serveras yrkanden.

Förvaltningsrätten har genom interimistiska beslut förordnat att kommunerna, intill dess annat beslutas, inte får avsluta upphandlingen vad gäller varugrupperna D, E, F, G och H.

DOMSKÄL

Relevanta rättsliga bestämmelser m.m.

En upphandlande myndighet ska enligt 1 kap. 9 § LOU behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och om proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 1 och 2 §§ LOU framgår att förvaltningsrätten kan pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och på talan av en leverantör som lidit eller kan komma att lida skada besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts. Därvid gäller att förvaltningsrätten i princip endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp.

Parternas argumentation

Servera:

Kommunernas förfarande bryter mot LOU och de grundläggande gemenskapsrättsliga reglerna. Servera riskerar därigenom att lida avsevärd ekonomisk skada. Vidare strider det mot transparensprincipen att först meddela att man avslutar upphandlingen för att göra en ny upphandling och sedan trots detta göra en ny utvärdering och göra ett nytt tilldelningsbeslut.

I anbudsfrågan anger kommunerna att den som vill bli antagen som huvudleverantör ska lämna anbud som uppfyller kraven för minst 90 procent av positionerna i varugrupp F samt minst 70 procent av positionerna i övriga varugrupper. Anbudsgivare som antas i grupp F kommer att antas som huvudleverantör. Kommunernas krav på leverantörerna för att kunna antas

är klart och tydligt och det råder inget som helst tvivel om vad som gäller. Kommunerna måste mena att leverantörerna ska uppfylla samtliga varukrav som man ställt, dvs. att produkten ska klara kravspecifikationen i förfrågningsunderlaget. Kommunerna har gjort noggranna mätningar över godkänd procentandel som ingående redovisas i utvärderingen. Trots att ingen anbudsgivare nått upp till kommunernas krav för att bli antagen som huvudleverantör eller leverantör har kommunerna accepterat ett lägre procenttal och fortsatt att utvärdera anbuden. Kommunerna har således inte följt sina egna krav i förfrågningsunderlaget och utvärderingen strider därför mot LOU.

Förfarandet strider även mot proportionalitetsprincipen då kommunerna har ställt allt för höga krav på leverantörerna. Ingen av dessa klarade att komma upp till de 90 procent som var kravet för huvudleverantör. Vinnande anbudsgivare har inte heller klarat kravet på 70 procent i varugrupp E. Samtliga anbudsgivare skulle därför ha förkastats och upphandlingen ska därför göras om.

Vidare anges i förfrågningsunderlaget beträffande djuromsorg att produkten ska ha producerats med en lägsta djurskyddsnivå enligt 2 och 4 §§ svenska djurskyddslagen samt kommande bestämmelser enligt EU-direktiv. Detta krav strider mot en av hörnpelarna i EU; den fria rörligheten av varor och tjänster. Det är diskriminerande om leverantörer från andra länder stängs ute från marknaden eller att likvärdiga produkter missgynnas. Svensk lag gäller endast svensk produktion och utländska leverantörer har ingen kännedom om denna och kan därför inte garantera detta krav. EU har inte utvecklat något verktyg för uppföljning av djurhållning. Det gör att det i dagsläget är nästan ogörligt att kontrollera och följa upp krav på svensk djurhållning då det strider mot EU-gemenskapens fria rörlighet av varor och tjänster vilket innebär att Servera och andra leverantörer kan komma att lida skada. Dessutom gör kommunerna tillägget i kravspecifikationen

att även kommande bestämmelser enligt EU-direktiv ska tillämpas. Vissa av dess bestämmelser blir obligatoriska först år 2013 vilket gör kravet oklart och att det brister i transparens. Kravet är således diskriminerande och strider mot LOU varför upphandlingen av varugrupp E måste göras om. Servera kan komma att lida skada då man inte kan arbeta med fullt konkurrerande sortiment och måste begränsa sig till enbart svenska produkter för att vara säkra på att klara kraven på djurhållning. Vidare riskerar bolaget bli utsatt för felaktig bedömning vid utvärderingen då importprodukter som konkurrerande företag lägger anbud på inte går att följa upp och kontrollera och därför kommer att antas till ett lägre pris. Upphandlingen ska därför göras om.

Servera har funnit brister i utvärderingen av ett antal positioner gällande varugrupp F. Om bolagets justeringar av utvärderingen beaktas skulle varugruppen ha tilldelats bolaget. Servera ifrågasätter även utvärderingen av ett antal positioner i varugrupp E. Den vinnande anbudsgivaren har lagt anbud på produkter som bolaget inte hittar i någon kostdatabas vilket gör dem svåra att kontrollera. Servera har även funnit brister i ett antal positioner gällande varugrupp G. Den nya utvärderingen av varugrupperna D och H innehåller en mängd frågetecken och felaktigheter. Servera har funnit fjorton avgörande fel på den nya utvärderingen. Förutom att kommunerna glömt att ta hänsyn till sina svar i ”Frågor och svar” har man missat på en mängd positioner. Fjorton produkter som tidigare varit godkända för Servera har förkastats medan flera av den vinnande anbudsgivarens produkter godkänts. Upphandlingen ska därför göras om.

Kommunerna:

Kravet på sortimentbredd har utvärderats på det sätt som angetts i förfrågningsunderlaget. Anbudslämnarna ska lämna anbud på minst 90 procent av positionerna i berörd varugrupp för att kunna bli antagen som leverantör.

Severa lämnade anbud på 99 procent av sortimentet och Menigo Foodservice AB 98 procent av sortimentet. Båda dessa leverantörer klarade följaktligen kravet på en sortimentbredd om 90 procent. Anbud lämnades även av Gunnar Dafgård AB samt Kahls Kaffe. Båda dessa anbud förkastades då de inte klarade kravet på sortimentbredd. Efter kvalificering utvärderades sedan inlämnade och godkända anbud enligt den modell vilken angivits i förfrågningsunderlaget. I utvärderingsprocessen är det en naturlig del att kommunerna ser till att det sortiment som utvärderas är jämförbart mellan anbuden. Efter den genomgången kvarstod 87,5 procent av artiklarna för bolaget och 86 procent för Menigo Foodservice AB. Denna del av volymen är den del på vilken en prisjämförelse görs. Inlämnade anbud omfattar dock fler artiklar än så. Kravet på sortimentbredd är nödvändigt att ställa för att säkerställa att kommunerna får en leverantör som kan tillhandahålla ett tillräckligt stort sortiment för upprätthållande av kommunernas kostverksamhet.

När det gäller kravet på djurhållning har Servera rätt i att det är tveksamt om krav på uppfyllande av lagar som är unika för ett medlemsland i EU kan ställas i en offentlig upphandling. Detta är dock inte aktuellt i detta fall då kravet i fråga är helt harmoniserat med gällande EG-direktiv. De aktuella bestämmelserna i den svenska djurskyddslagens är helt harmoniserade med gällande EG-direktivs (98/58/EG) art 3 och 4. Kravet är följaktligen inte diskriminerande mot leverantörer från övriga EU.

När det gäller Serveras påståenden om fel i utvärderingen har bolaget fel avseende vissa påståenden och rätt vad gäller andra. Huvudsaken är dock att påstådda fel inte är av sådan omfattning att slutresultatet av utvärderingen kan ifrågasättas. Serveras påståenden om att så är fallet i denna upphandling saknar grund. Kommunerna har gjort en prisutvärdering baserad på bolagets syn på berörda positioner. Menigo Foodservice AB skulle vinna upphandlingen i varugrupp F samt såsom huvudleverantör även om en

utvärdering gjordes efter bolagets modell. Vad gäller påstådda fel i den nya utvärderingen av varugrupperna D och H menar Servera att det finns fjorton fel, men redovisar endast sex påstådda fel. Bolaget har här fel i alla delar. Kommunerna medger att ett enda fel begåtts i upphandlingen vilket dock inte berör denna överprövning då det gäller en position där en annan leverantör borde ha fått ett belastningsvärde. Detta påverkar dock inte utfallet av upphandlingen. I alla övriga delar, såväl beträffande krav som utvärdering, har gällande lagstiftning följts.

Länsrättens bedömning

Utvärdering av varugrupp D och H

Förvaltningsrätten kan konstatera att kommunerna har valt att efter det första tilldelningsbeslutet göra nya utvärderingar av varugrupperna D och H samt därefter fatta nytt tilldelningsbeslut. Rätten kan inte finna att kommunernas förfarande i denna del skulle bryta mot bestämmelserna i LOU. Den omständigheten att kommunerna först meddelat att upphandlingen av varugrupp D ska göras om och därefter i stället valt att göra en ny utvärdering ändrar inte den bedömningen.

Krav på sortimentbredd

Av förfrågningsunderlaget framgår att anbud får lämnas på en eller flera varugrupper och att varje enskild varugrupp utvärderas separat. Vidare anges att den leverantör som vill bli antagen som huvudleverantör ska lämna anbud som uppfyller kraven för minst 90 procent av positionerna i varugrupp F samt minst 70 procent av positionerna i övriga varugrupper. För att bli delleverantör i respektive varugrupp, inklusive F, anges att anbudsgivare måste lämna anbud på minst 90 procent av de artiklar som är angivna i sortimentfiler som bifogats förfrågningsunderlaget.

Servera har anfört att kravet på sortimentbredd är oproportionerligt då ingen av anbudsgivarna uppfyllt kravet. Förvaltningsrätten delar bolagets ståndpunkt såtillvida att förfrågningsunderlaget i detta avseende i viss mån är otydligt då det dels anger att anbud ska uppfylla kraven på minst 90 procent av angivna artiklar, dels anger att det räcker att lämna anbud på minst 90 procent av artiklarna. Vidare är det oklart om eller på vilket sätt anbudet kommer att göras jämförbara inför utvärderingen.

Förvaltningsrätten kan emellertid konstatera att såväl Serveras som vinnande anbudsgivares anbud har bedömts uppfylla kraven och att anbudet även efter kommunernas nollställning gått vidare till utvärdering. Vid sådana förhållanden kan bolaget genom det aktuella kravets utformning eller kommunernas förfarande inte anses ha lidit eller komma att lida skada i detta avseende. Skäl för ingripande enligt LOU finns därför inte på denna grund.

Krav på god djuromsorg (varugrupp E)

I punkten 3.2.4 i förfrågningsunderlaget anges under rubriken god djuromsorg att produkten ska ha producerats med en lägsta djurskyddsnivå enligt 2 och 4 §§ i den svenska djurskyddslagen samt kommande bestämmelser enligt EU-direktiv.

Förvaltningsrätten kan konstatera att krav som diskriminerar leverantörer och produkter från andra medlemsländer inom EU inte är tillåtna. Vidare måste en upphandlande myndighet ha möjlighet att kunna kontrollera de krav som ställs och ha en reell möjlighet att genomföra detta. Enligt förvaltningsrätten är det således tveksamt om en upphandlande myndighet utan att bryta mot principerna om icke-diskriminering och likabehandling kan ställa krav på att livsmedel uttryckligen ska vara producerade i enlig-

het med den svenska djurskyddslagstiftningen. Kommunernas krav i den nu aktuella upphandlingen får även anses i viss mån vara otydligt då man hänvisar till kommande EU-direktiv.

Förvaltningsrätten kan emellertid också konstatera att kommunerna har bedömt att Serveras anbud i denna del klarar det aktuella kravet på djurhållning och att anbudet således gått vidare till utvärdering. Vidare har bolaget enligt förvaltningsrätten inte förmått visa att dess anbud skulle ha utformats på annat sätt om kravet inte ställts eller att bolagets möjlighet att leverera kött skulle vara begränsat i förhållande till övriga leverantörer då även dessa är hänvisade till att offerera produkter som är producerade i enlighet med ställt krav. Inte heller i övrigt har Servera visat att det har lidit eller kan komma att lida skada på grund av kommunens krav vad gäller varugrupp E. Skäl för ingripande på denna grund finns således inte, oavsett om kravet i sig skulle kunna anses vara diskriminerande mot vissa fiktiva leverantörer eller inte.

Fel i utvärderingen

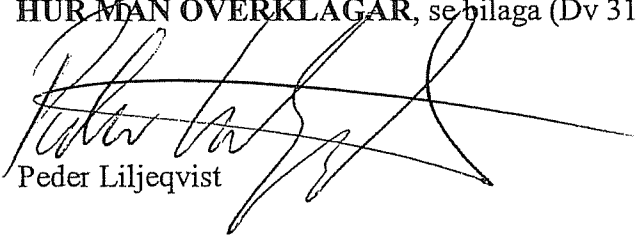
Servera har anfört att det finns ett flertal brister i kommunernas utvärdering av samtliga nu aktuella varugrupper, dvs. D, E, F G och H. Bolaget har vidare redogjort för ett antal positioner i varugrupperna som man anser vara felaktigt utvärderade och även anfört att man funnit fjorton fel i den nya utvärderingen av varugrupperna D och H. Enligt förvaltningsrätten har bolaget emellertid inte förmått visa att kommunerna vid utvärderingen faktiskt skulle ha frångått de kriterier och krav som anges i förfrågningsunderlaget eller på vilket sätt de påstådda felaktigheterna skulle ha påverkat utfallet av utvärderingen. Bolaget har således inte visat att det härigenom lidit eller kan komma att lida skada. Det finns därför inte skäl för ingripande enligt LOU på dessa grunder.

Sammanfattning och särskild upplysning

Sammantaget finner förvaltningsrätten således att det inte finns skäl för att på de grunder som Servera anfört bifalla dess yrkanden om ingripanden enligt LOU.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut upphör i och med denna dom att gälla. Rätten erinrar om att när ett upphandlingskontrakt har tecknats kan ett överklagande av domen inte prövas efter det att tio dagar gått från dess meddelandedag, om inte kammarrätten dessförinnan fattar ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas. Det gäller även om domen överklagas inom den anvisade tiden tre veckor.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1b)

Peder Liljeqvist

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande skall skriva till Regeringsrätten. Skrivelsen ställs alltså till Regeringsrätten *men skall skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet skall ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i Regeringsrätten fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Regeringsrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Regeringsrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall undertecknas av klaganden eller dennes ombud och inges i original samt innehålla;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Regeringsrätten
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen härför
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.